

BISTÅNDS- ANALYS

2020

**EXPERTGRUPPEN
FÖR BISTÅNDSANALYS**

Denna rapport kan nedladdas utan kostnad på www.eba.se.

Formgivning: Emma Andersen Design & Art Direction.

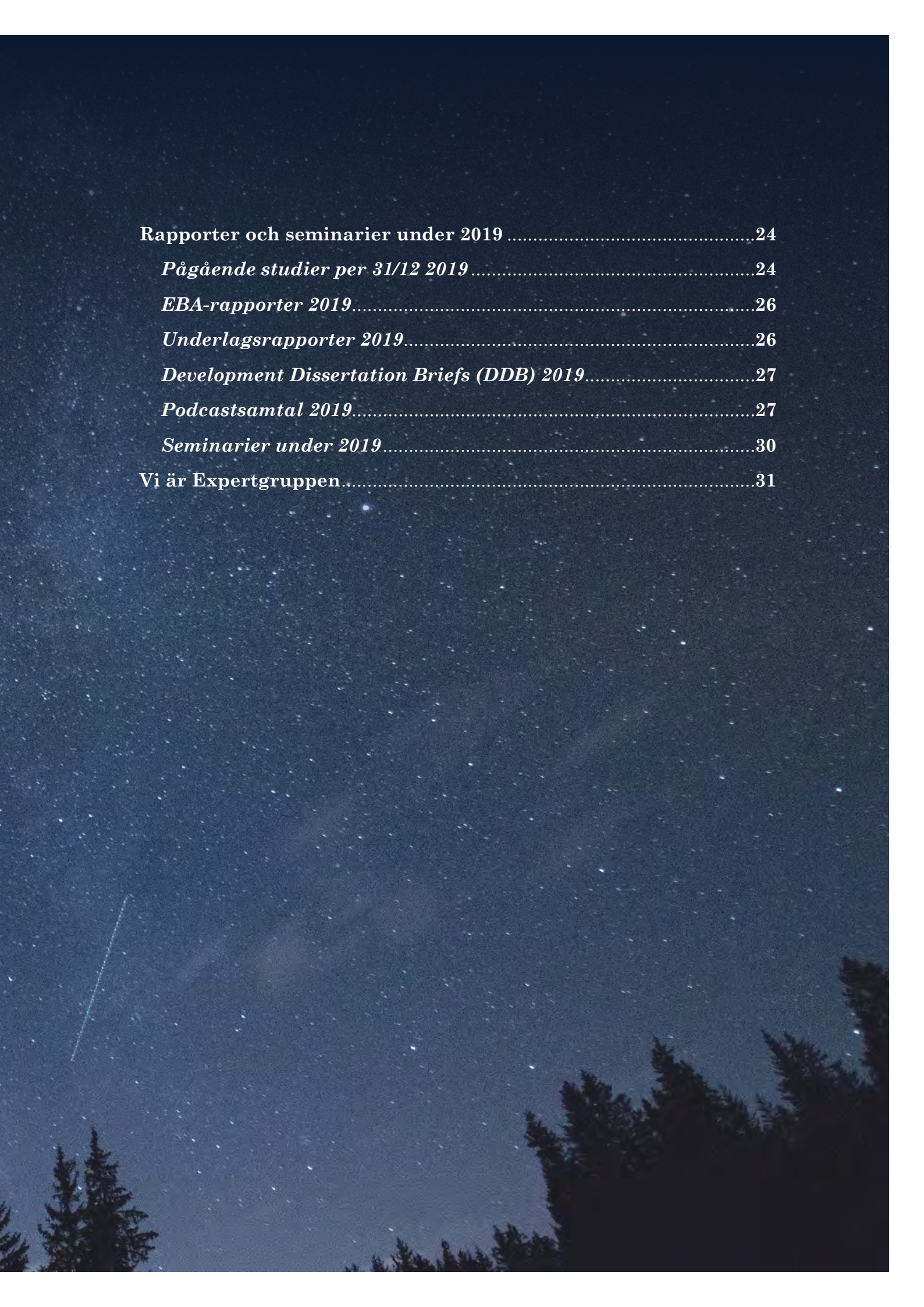
Tryck: Elanders Sverige AB.

BISTÅNDSANALYS 2020

Årsrapport från Expertgruppen för biståndsanalys för år 2019

INNEHÅLL

Förord	4
Intervju med ordföranden.....	7
Demokratisatsning.....	9
Risk, korruption och medialisering.....	12
Bistånd 2.0	15
Bistånd till hållbarhet.....	16
Att mäta långsiktiga effekter.....	19
Antidiskrimineringsarbete och jämställdhet	20
Framåtblick	22

Rapporter och seminarier under 2019	24
<i>Pågående studier per 31/12 2019</i>	24
<i>EBA-rapporter 2019</i>	26
<i>Underlagsrapporter 2019</i>	26
<i>Development Dissertation Briefs (DDB) 2019</i>	27
<i>Podcastsamtal 2019</i>	27
<i>Seminarier under 2019</i>	30
Vi är Expertgruppen	31

FÖRORD

Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) är en statlig kommitté som oberoende utvärderar och analyserar Sveriges internationella bistånd. Vår årsrapport Biståndsanalys baserar sig på de studier som EBA har tagit fram under året. Den finns tillgänglig i pappersform, digitalt och som ljudbok.

EBA har under 2019 fokuserat på frågor som är högt prioriterade i biståndet, vilket framgår av kapitelrubrikerna i denna skrift. Flera av våra studier behandlar biståndets långsiktiga resultat, bland annat två landutvärderingar.

Andra studier är inriktade på biståndets innehåll och utformning, som hur mediernas bevakning påverkar risktagande i verksamheten, eller hur ett välfungerande demokratibistånd kan se ut. EBA:s studier bygger ofta vidare på frågor från tidigare studier, och så gör även årets rapporter om diskriminering och jämställdhet.

EBA har de senaste två åren deltagit i översynen av OECD/DAC:s normerande kriterier för god utvärdering. I december 2019 antogs justerade och förtydligade kriterier (relevans, måluppfyllelse, kostnadseffektivitet, impact, bärkraft) tillsammans med ett nytt, sjätte kriterium (samstämmighet).

Vårt samtal med biståndets aktörer har stärkts under året, bland annat genom en ökad dialog med de svenska ambassaderna, vilka hanterar en stor del av det svenska utvecklingssamarbetet, och genom vårt arbete i internationella nätverk. Vi är också glada över att vår svenskspråkiga podcast om bistånd, EBA-podden, har fått lyssnare i över femtio länder.

EBA vill genom våra studier och aktiviteter löpande bidra till ett faktabaserat, fördjupat samtal om biståndets funktion och effekter – för att det ska kunna utvecklas och förbättras.

Varmt välkomna att kontakta oss med synpunkter och idéer.

Stockholm, 31 mars 2020

Helena Lindholm, ordförande

Johan Schaar, vice ordförande

Kim Forss, ledamot

Torgny Holmgren, ledamot

Sara Johansson de Silva, ledamot

Staffan I. Lindberg, ledamot

Magnus Lindell, ledamot

Joakim Molander, ledamot

Julia Schalk, ledamot

Janet Vähämäki, ledamot

Foto: NASA/Unsplash.

Helena Lindholm är ordförande för EBA och professor i freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet.

DJUPLODANDE

För EBA:s del har 2019 varit ännu ett spännande år. Vi har stärkt vår ställning som ett viktigt analysorgan, säger ordförande Helena Lindholm.

HUR VET VI ATT EBA HAR STÄRKT SIN STÄLLNING?

Bland annat fick vi ett ökat anslag i statsbudgeten, det kan betraktas som ett kvitto på att vi anses relevanta.

VILKEN FÖRÄNDRING I VERKSAMHETEN HAR VARIT VIKTIGAST?

Vi är mer strategiska i valet av inriktning på studier i dag jämfört med tidigare; vi har mer diskussion kring vilka områden som ska prioriteras.

”De humanitära behoven är växande”

VILKA EBA-RAPPORTER HAR VÄCKT MEST INTRESSE UNDER 2019?

Det är svårt att säga. Rapporterna har en stor spridning vad gäller innehållet, vissa är smalare än andra. Men en av de studier vi producerade om Kambodja, som använde sig av satellitdata och bilder av nattljus för att mäta effekter av bistånd, uppmärksammades stort på vetenskapssidorna i Sveriges största dagstidning, vilket var roligt och innebar ett annorlunda genomslag. Annat som väckt intresse är landutvärderingarna av Kambodja respektive Bosnien och Hercegovina. Här kan vi också notera ett stort intresse bland relevanta aktörer i mottagarländerna. Jag vill också gärna nämna studierna om diskriminering och sociala trygghetssystem, samt rapporten om migration och utveckling.

VAD HAR DU ÖVERRASKATS AV?

Jag blev överraskad av hur väl man kunde använda sig av satellitdata för att bedöma fattigdomseffekter. Den utvärderingen, i Kambodja, byggde på en specifik metod, som kallas för ”geospatial impact evaluation”.

Något annat som jag fann mycket intressant och som jag visste alldeles för lite om, var resultaten i rapporten om stöd till fiskesektorn, samt de konsekvenser biståndet kan få i termer av överfiskning.

KOMMER BISTÅND ATT FINNAS KVAR SÅ SOM VI KÄNNER DET?

Det är väl 10 000-kronorsfrågan. Biståndet förändras hela tiden. Länder som t ex Kina och Qatar blir viktigare aktörer. Vi ser mer filantropiskt stöd från stora globala företag och företagsledare. Det finns även mikroinsatser i form av diasporagrupper som inte bara överför pengar till släkt i hemlandet, utan även startar små utvecklingsprojekt eller humanitära insatser. De humanitära behoven är växande vilket kan komma att leda till att också det biståndet ökar. Vidare är det sannolikt att klimatrelaterade insatser och aktiviteter blir mer framträdande.

VILKEN LÄRDOM HAR DU PERSONLIGEN FÅTT MED DIG FRÅN ARBETET MED EBA?

Jag lär mig mycket nytt av varje rapport och av varje möte med kommittén. Det jag särskilt skulle vilja lyfta fram just från 2019 och för mig personligen är vikten av landutvärderingar; djuplodande och omfattande studier av långsiktiga effekter, som visar på biståndets historik i ett land; vad det lett till, vilka förändringarna varit och vilka konsekvenserna blivit.

Effekterna av demokratistöd är omdiskuterade.
Röstningsbås i Ukraina. Foto: Nata Golubnycha/Adobe Stock.

DEMOKRATISATSNING

Demokratistödet har länge kännetecknat svenskt utvecklingssamarbete och omfattar runt en fjärdedel av vårt bilaterala bistånd. Nu ska det ytterligare fördjupas och utvidgas. EBA har tagit fram flera studier kopplade till demokratistöd och har en pågående större utvärdering av denna biståndsform.

SVERIGES REGERING har under 2019 initierat en satsning på demokrati inom utrikes- och biståndspolitik. Bakgrunden är tilltagande auktoritära tendenser och populism i flera länder, med minskad frihet för medier, civilsamhälle och politisk opposition. Detta gäller inte minst stater och områden som är mottagare av svenskt bistånd.

”För att öka kunskapen kring demokratistödets effekter har EBA inlett en större kvantitativ studie.”

Antalet demokratier i världen är idag fortfarande nära en historisk högstanivå, och länder som en gång har infört ett demokratiskt styrelseskick förblir det oftast troget.

Samtidigt är antalet länder där demokratiska aspekter försvagas fler, än antalet länder i vilka sådana stärks. Under de senaste tio åren har

världen kommit att karakteriseras av ”auto-kratisering” (snarare än demokratisering) inom både befintliga demokratier och bland icke-demokratiska länder.

Biståndsgivare behöver ta i beaktande att det i ökande utsträckning tycks vara brist på vilja i samarbetsländer, snarare än på kapacitet, som bromsar demokratiska framsteg.

De övergripande effekterna av demokratistöd är omdiskuterade och otillräckligt kända. För att öka kunskapen kring demokratistödets effekter har EBA inlett en större kvantitativ studie som planeras bli klar 2020.

I EN EBA-SKRIFT om demokratiutvecklingen i afrikanska länder (*EBA 2019:09*) hävdas att bistånds-initierade reformer visserligen har haft inflytande på staters sätt att organisera sig, men sällan förmått påverka underliggande värderingsmönster.

Givarinsatser som initierats utifrån borde enligt rapporten anpassas bättre till lokala normer och värderingar. En anledning till det är att de flesta afrikanska stater är etniskt eller religiöst splittrade och att den politiska kulturen ofta präglas av etnicitet snarare än av ekonomiska konkurrensförhållanden. Politiska partier tenderar att organiseras på etnisk grund snarare än utifrån andra politiska överväganden.

Även demokratisträvanden som drivs underifrån har svagheter. I en EBA-rapport om det svenska demokratistödet i Kambodja (*EBA 2019:03*) framhålls att detta bidragit till att stärka civilsamhälle och enskilda organisationer, men däremot inte lyckats stärka övergripande system, som exempelvis ett oberoende rättsväsende.

EBA:s utvärderingar av svenskt demokratistöd till länder med tilltagande auktoritärt styre och en krympande frihet för civilsamhället, rekommenderar i allmänhet att biståndet ska fortgå (*EBA 2018:06, 2019:03, 2019:04*). Stödformerna bör vara flexibla och utgå från gedigna riskanalyser. Civilsamhället behöver fortsatt stöd, men det bör kompletteras med stöd även till aktörer inom staten, möjligen på lokal nivå eller till grupper av statligt anställda. Samverkan mellan stat och civilsamhälle i sådana partnerländer är viktigt för att minska polarisering och för att om möjligt även främja god samhällsstyrning.

VIDARE ÄR STÖD till högre utbildning och forskning centralt eftersom ett stärkt kunskapssamhälle ökar förutsättningar för en demokratisk utveckling.

I länderna i Östeuropa kan möjligheten att på sikt ansluta sig till EU vara en stark drivkraft för att stärka demokratin och respektera mänskliga rättigheter. I Bosnien och Hercegovina har dock processen för ett EU-inträde avstannat, främst på grund av den invecklade och etniskt uppdelade politiska struktur som blev följden av Daytonavtalet. Sveriges bistånd bör, enligt en landutvärdering som EBA låtit genomföra (*EBA 2018:10*), framgent i högre grad främja processen för landets medlemskap i EU. En av rekommendationerna i den utvärderingen är att söka nya vägar för att åter fokusera på detta centrala mål.

SLUTSATSER

- Svenskt demokratibistånd skulle främjas av stärkta kunskaper om dess effekter i skiftande kontexter och i olika delar av världen.
- Demokratistöd till civilsamhälle och institutioner ger viktiga resultat. Men när makthavare har bristande vilja till demokratisering räcker dessa inte. Då krävs en balans mellan principfast dialog och kontextanpassade insatser för att främja demokratiutveckling på lång sikt.

RAPPORTER:

G. Hydén, M. Buch Kristensen (2019): *Democracy in African governance: Seeing and Doing it Differently*, **EBA 2019:09**

A. BenYishay, B. Parks, R. Trichier, C. Baehr, D. Abogaye, P. Prum (2019): *Building a Foundation Stone: The Long-term Impacts of a Local Infrastructure and Governance Program in Cambodia*, **EBA 2019:04**

H. Andersen, K-A. Larsson, J. Öjendal (2019): *Supporting Statebuilding for Democratisation? A Study of 20 Years of Swedish Democracy Aid to Cambodia*, **EBA 2019:03**

C. Lindahl, J. Lindahl, M. Söderbäck, T. Ivankovic (2018): *Nation Building in a Fractured Country: An Evaluation of Swedish Cooperation in Economic Development with Bosnia and Herzegovina 1995-2018*, **EBA 2018:10**

Å. Eldén, P. T. Levin (2018): *Swedish Aid in the Era of Shrinking Space – The Case of Turkey*, **EBA 2018:06**

”Stöd till högre utbildning och forskning är centralt.”

EBA:s utvärderingar av demokratistöd till länder med ökande auktoritärt styre rekommenderar att biståndet ska fortgå. Bilden är från Istanbul, Turkiet. Foto: @ashta/Unsplash.

RISK, KORRUPTION OCH MEDIALISERING

Att ta risker inom biståndet är nödvändigt för att få resultat.
Ibland blir det oförutsedda effekter. Hur påverkar mediernas
bevakning beslutsfattarna inom svenskt utvecklingssamarbete
– och hur ser riskhanteringen ut i sviktande miljöer?

NÄR KORRUPTION upptäcks inom biståndet leder det ofta till häftig debatt. Det framförs att kontrollen är för dålig eller att biståndet understödjer dåligt fungerande samhällssystem och despoter. Pengar som ska gå till utsatta och förtryckta kommer inte fram. Detta blir ofta den generella bilden av bistånd som den framstår i mediebruset.

Vi vet samtidigt att där de mänskliga behoven är som störst är också ofta riskerna för korruption och projektmisslyckanden större. En något högre risknivå kan, om risken hanteras på ett medvetet sätt, också innebära större möjlighet att göra skillnad.

I EBA-STUDIEN 2019:02 definieras tre former av risk i biståndet. De kontextuella riskerna handlar om politisk förändring, konflikter, hyperinflation eller naturkatastrofer. Programriskerna berör insatsernas utformning och genomförande och kan visa sig i svaga resultat eller oförutsedda negativa effekter. De institutionella riskerna kan handla om personalens säkerhet, korruption eller brott mot internationella lagar och regler.

Generellt har givarna större möjlighet att påverka institutionella risker och programrisker än kontextuella risker.

Vad som främst uppmärksammas i medier är också institutionella risker (främst korruption), men ibland även kontextuella risker, såsom ett krympande demokratiskt utrymme i mottagarländer.

Intresset är mindre för risken att insatser inte uppnår resultat eller måste ställas in oavsett hur stora konsekvenser detta har för de människor som skulle nåtts av biståndet.

Rapportförfattarna konstaterar att givare som USA och Storbritannien har omfattande system för

riskhantering, vilket speglar det riskundvikande besluts klimat som dessa givare verkar inom. I Sverige är riskhanteringen mindre formaliserad och uppvisar ett större förtroende för personal och partners – vilket enligt studien kan öka biståndets flexibilitet och anpassningsbarhet (EBA 2019:02).

Under perioden som omfattas av denna rapport (jan-okt 2018), tycks det ha funnits ett besluts klimat i svenskt bistånd som gynnat ett något större risktagande. Ökad flexibilitet och bedömningsutrymme har gjort att Sida kunnat verka i miljöer med stora kontextuella risker och tillåta en högre grad av programrisk. Samtidigt hävdar rapportförfattarna att Sida nått en gräns avseende institutionella risker. Tjänstemännen är ovilliga att både finansiellt och säkerhetsmässigt ta beslut som, om något går fel, skulle kunna utgöra ett hot mot myndighetens institutionella legitimitet.

I EN EBA-STUDIE om biståndets medialisering (EBA 2019:01), skriver rapportförfattarna att Sidas "beslutsfattare i sin arbetsvardag ständigt (och självklart) förhåller sig till frågan om positiv medial synlighet i relation till risken att få medial kritik med en medföljande anseendeförlust." Mediernas närvaro är inte nödvändigtvis relaterad till faktisk publicitet om biståndet för tillfället, utan är i lika hög grad kopplad till tidigare erfarenheter. Författarna menar att den så kallade medielogiken skapar en dubbelhet som "bygger in en extra försiktighet" kring hur skattemedel används, men som också kan "föda en ängslighet" vilken leder till att det svårkommunicerade eller obekväma väljs bort när beslut om bistånd tas.

Det är samtidigt troligt att synen på vad som är en acceptabel nivå av risk fluktuerar över tid. Perioder av ökad kontroll och fokus på mätbara

”Där de
mänskliga
behoven är
som störst är
ofta riskerna
större”

En mindre formaliserad riskhantering inom biståndet kan öka dess flexibilitet, enligt EBA-rapporten 2019:02. Foto: Fabien Barral/Unsplash.

Bild från Yemen, 2019. Foto: Mahmood Fadhl för CARE, EU Civil Protection and Humanitarian Aid.

resultat växlas med perioder präglade av tillit, lärande och partnerskap (*EBA DDB 2018:02*). Var tids bistånd har sina utmaningar och den nuvarande inriktningen mot sviktande miljöer, konflikt och humanitära situationer kan innebära större risktagande inom alla tre kategorier som nämnts här.

Flexibilitet är centralt för att hantera detta framgångsrikt. Inga enskilda åtgärder eller analyser kan i förväg hantera eller förutse alla faror, särskilt inte i bräckliga, svårtolkade eller konfliktfyllda miljöer som snabbt förändras.

FRÅGAN OM RISK är starkt förknippad med tillit, som kan underlätta och effektivisera relationer och utbyten. Under 2020 planerar EBA att lansera en rapport som fokuserar på tillitsdimensionen i styrningen av biståndet.

En högre risknivå kan som sagt innebära en större utväxling, om fallgropar hanteras på rätt sätt. Det är exempelvis större chans att en utvecklingsfinansierar gör skillnad i ett låginkomstland än i ett medelinkomstland (*EBA 2018:01*). Den svårare miljön gör att andra givare inte finns på plats samtidigt som den relativa förändringspotentialen är större.

SLUTSATSER

- Sverige behöver ett mer nyanserat offentligt samtal om biståndet som bättre speglar biståndets faktiska förutsättningar när det gäller möjligheter och risker.
- Sida bör även fortsatt fokusera på transparent hantering av risker utan att underrapportera, acceptera korruption eller liknande.

RAPPORTER:

N. Gulrajani, L. Mills (2019), *Fit for Fragility? An Exploration of Risk. Stakeholders and Systems Inside Sida*, **EBA 2019:02**

M. Grafström, K. Windell (2019), *Skandaler, opinioner och anseende: Biståndet i ett medialiserat samhälle*, **EBA 2019:01**

J. Vähämäki (2018), *The Rise and Fall of "Results Initiatives" in Swedish Development Aid*, **EBA DDB 2018:02**

S. Spratt, J. Flynn, P. O'Flynn (2018), *DFIs and Development Impact: An Evaluation of Swedfund*, **EBA 2018:01**

BISTÅND 2.0

Hur märks digitaliseringen i svenskt utvecklingssamarbete? Det så kallade ICT-biståndet är främst kopplat till demokratisering, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. EBA har uppmärksammat den nya tekniken och biståndet i två underlagsrapporter.

DIGITALISERINGEN PÅVERKAR människor över hela världen. Internet och relaterade tekniker har etablerat sig mycket snabbt i samarbetsländer, där cirka 40 procent av invånarna numera är uppkopplade. Företeelser som Information and Communication Technology (ICT), artificiell intelligens (AI) och blockchain, som är en sorts distribuerad databas, påverkar även det svenska biståndet.

REGERINGENS POLICYRAMVERK pekar ut vikten av digitalisering och ICT-bistånd inom tre områden: 1) handel och hållbara investeringar, 2) utbildning och forskning, samt 3) mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Det svenska ICT-biståndet är främst kopplat till demokratisering, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter, liksom till frågor som rör korruption och det civila samhället.

Mer konkret kan det handla om stöd till myndigheter för att bygga upp datasystem eller till organisationer för att stödja pressfrihet och tillgång till oberoende media. Exempelvis kan en digitalisering av folkbokföring bidra till att fler människor får tillgång till offentlig service, medan SMS-tjänster kan användas som visselblåsarfunktion för att rapportera om oegentligheter i statsförvaltning.

BLOCKCHAIN, BLOCKKEDJA på svenska, har börjat användas i en del utvecklingsinsatser, till exempel för att sänka transaktionskostnader, för att

göra snabba överföringar eller som verktyg för att identifiera en person. Ett exempel är World Food Programme (WFP) som använder blockkedja för att distribuera digitala matkuponger i flyktingläger.

Andra potentiella områden där man kan använda denna typ av teknik är remitteringar, vid transaktioner/betalningar, liksom vid demokratiska val, då människor kan rösta digitalt på ett säkert sätt. Blockkedjor kan motverka korruption och fusk, då spårbarheten ökar.

UTMANINGAR FÖR ETT digitaliserat bistånd är bland annat den snabba takt som teknikutvecklingen har, och människors behov av ökade digitala färdigheter.

I låg- och medelinkomstländer finns ofta en ojämställdhet mellan könen vad gäller användandet av digitala tjänster, det så kallade "gender digital divide". Det handlar exempelvis om att kvinnor inte äger mobiltelefoner och inte använder sig av internet i samma utsträckning som män. Därmed riskerar de att hamna efter i utvecklingen.

RAPPORTER:

A. Bäckman, *Blockchain As a Tool in Humanitarian Action - a Brief Overview of Potential Uses*, **Underlagsrapport**, maj, 2019

E. Mineur, R. Sannerholm, *ICT i det svenska biståndet*, **Underlagsrapport**, oktober, 2018

BISTÅND TILL HÅLLBARHET

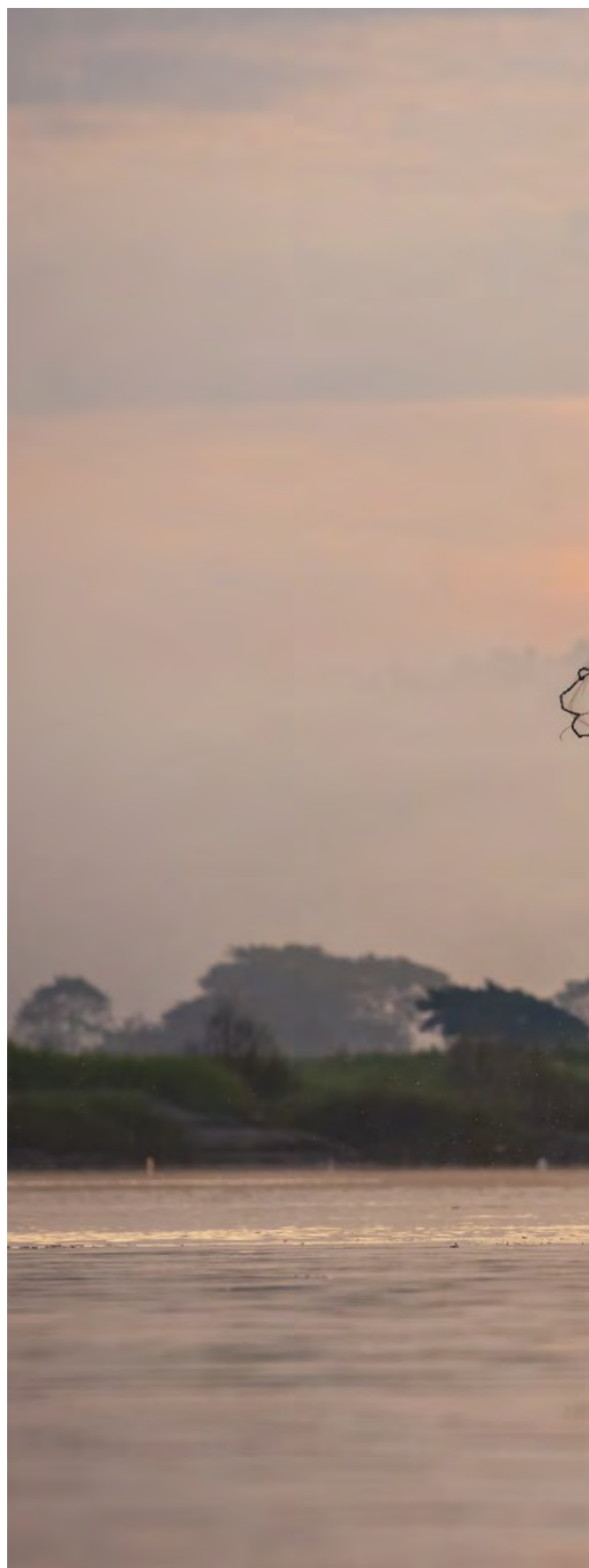
Avskogning, förlust av biologisk mångfald, överfiske... Hur fungerar sådant svenskt bistånd som syftar till ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart nyttjande av naturresurserna?

EN ÖVERSIKT av utvärderingar inom fiske-sektorn som EBA låtit ta fram (*EBA 2019:08*) konstaterar att målet att minska fattigdom ibland skett på bekostnad av fiskets hållbarhet. En målkonflikt föreligger – även småskaligt fiske behöver övervakas, oavsett om fisket sker för husbehov eller för avsalu. Detta för att undvika överfiske eller utfiskning av vissa arter.

Biståndet har i alltför liten utsträckning tagit sig an de utmaningar som följer med ökad reglering av fiskebestånd, enligt rapporten. Dessa handlar om såväl politiska reformer som kompensation till dem som förlorar på ökad övervakning. Istället för att öka fisket i hav och sjöar, bör fokus ligga på att höja förädlingsvärdet hos den fångst som tas upp.

Studien visar på behov av mer och bättre data kring människors utnyttjande av naturens resurser. Det behövs också fler analyser av långsiktiga effekter. Detsamma gäller bistånd på klimatområdet.

MED DEN OSÄKERHET som råder kring klimatförändringarnas konkreta effekter på fysiska, ekologiska och sociala system är det svårt att förutse insatsers och investeringars långsiktiga resultat. Aktörer inom detta område behöver bättre och mer ändamålsenliga former för uppföljning, utvärdering och lärande, vilket EBA:s utvärdering av Nordic Development Fund exemplifierar (*EBA 2019:06*).

”Även småskaligt
fiske behöver
övervakas”

I stället för att öka fisket bör fokus ligga på att höja
förädlingsvärdet hos fångsten, enligt en EBA-rapport.
Fiskare på Mekongfloden. Foto: @venusvi/iStock.

DET SENASTE ÅRTIONDET har ett stort antal organisationer och instrument för finansiering av utsläppsminskningar och anpassning till klimatförändringar i låg- och medelinkomstländer vuxit fram. Sverige har spelat en viktig och brobyggande roll i detta sammanhang. Men utmaningar kvarstår. Förståelsen för vilka anpassningsåtgärder som kan och bör finansieras med privata, respektive offentliga, medel behöver bli bättre (*EBA 2019:06*).

En annan slutsats är att samarbete mellan olika organisationer behöver förstärkas och utvecklas, på internationell nivå, men även inom länder. En studie av incitamenten för samverkan mellan nationell och lokal nivå i indisk skogsförvaltning (*EBA DDB 2019:02*) pekar på att det finns mer att lära på detta område.

TVÅ AV DE SAMMANFATTNINGAR av nya avhandlingar (DDB) som EBA givit ut i år har berört hur attityder kring klimatet kan påverkas och vilka förutsättningar som finns för kollektiv handling.

Den första utgår från att ökad information inte räcker till för att ändra beteenden i polariserade samhällen. Då stora grupper styrs av förutbestämda lojaliteter får politisk kommunikation en avgörande roll för att bryta mönster och hantera normkonflikter (*EBA DDB 2019:03*).

Den andra sammanfattningen undersöker hur förändrade normer på internationell nivå kan öka möjligheter till gemensamt handlande. Tillfälliga händelser kan här spela en viktig roll för genomslag och gehör för nya policies (*EBA DDB 2019:01*).

SLUTSATSER

- Det kan på kort sikt finnas en målkonflikt mellan att minska fattigdom och att uppnå miljömässig hållbarhet.
- God samverkan mellan olika nivåer i de samhällen där klimatbiståndet genomförs är centralt för framgång.
- System för uppföljning och utvärdering av klimatsatser behöver i högre utsträckning granska långsiktiga effekter och även anpassas efter ett pågående lärande.

RAPPORTER:

G. Carneiro, R. Bisiaux, M. Frances Davidson, T. Tomás, J. Björnstedt (2019), *Fishing Aid – Mapping and Synthesising Evidence in Support of SDG 14 Fisheries Targets*, **EBA 2019:08**

S. Spratt, E. Lawlor, K. Prasada Rao, Mira Berger (2019), *Joint Nordic Organisational Assessment of the Nordic Development Fund (NDF)*, **EBA 2019:06**

S. Linde (2019), *Communication and Cooperation: A Study of the Relationship Between Political Communication and Large-scale Collective Action*, **EBA DDB 2019:03**

M. Wangel (2019), *Deep Roots and Tangled Branches. Bureaucracy and Collaboration in Natural Resource Governance in South India*, **EBA DDB 2019:02**

E. Jakobsson (2019), *Norm Acceptance in the International Community: A Study of Disaster Risk Reduction and Climate-induced Migration*, **EBA DDB 2019:01**

ATT MÄTA LÅNGSIKTIGA EFFEKTER

De flesta utvärderingar studerar insatser över ett fåtal år. EBA har gjort ett flertal studier som fokuserar på ett betydligt längre tidsperspektiv än så.

DE SENASTE EXEMPLEN på våra långsiktiga utvärderingar är en om svenskt bistånd till ekonomisk utveckling i Bosnien och Hercegovina under 23 år ([EBA 2018:10](#)), två rapporter om demokratiutvecklingen i Kambodja under 20 år ([EBA 2019:03](#) & [EBA 2019:04](#)), liksom en pågående studie om regeringens så kallade Klimatinitiativ 2008 – 2012 som granskar utfallet av satsningen över tio år.

ÄVEN TIDIGARE EBA-RAPPORTER har studerat långa tidsspann, som utvärderingen av fem decenniers utvecklingssamarbete med Tanzania ([EBA 2016:10](#)), analyserna av Sveriges forskningssamarbeten sedan 1970- respektive 1990-talen ([EBA 2017:07](#); [EBA 2017:08](#)), och meta-utvärderingarna av utbildningsområdet inom biståndet ([EBA 2016:02](#); [EBA 2016:03](#)).

Dessa är något av pionjärarbeten, då utvärderingar i allmänhet sällan undersöker perioder längre än fem år. Att ta ett större tidsgrepp än så ger åtskilliga fördelar. Eventuella effekter och sidoeffekter (positiva eller negativa) hinner uppenbara sig och utvecklas efterhand. Vidare skapar det förutsättningar för att se hur faktorer samverkar med varandra – hur resultat och insatser förstärks eller försvagas över tid – samt hur fenomen som ”path dependence” (att organisationer av olika anledningar följer i sina gamla hjulspår) påverkar samarbetet.

Utvärderingar med långa tidsperspektiv belyser också hur situationsspecifika förutsättningar påverkar resultat. Intressant nog framstår det som att omgivningen inte bara har en avgörande roll, den förändras också, ibland mycket snabbt.

DETTA STÄLLER SÄRSKILDA KRAV på metodologisk stringens. Den traditionella verktygslåda som står till utvärderares förfogande behöver utvecklas. Vi bör lära av vetenskaper som studerar långa tidsförlopp, som historia och sociologi. Vidare krävs ett klart tänkande kring hur orsak och verkan ska bedömas.

EBA följer forskningsfronten inom utvärderingsfältet och har genom åren byggt upp erfarenheter att dela med andra. För oss har det inneburit lärande om hur upphandling av sådana långsiktigt syftande studier bäst görs, om hur samverkan kan ske mellan forskare från olika discipliner, liksom om hur arbete i referensgrupper bäst bedrivs.

Vi har också dragit slutsatser om hur kommunikationen bör utformas då resultaten är mera komplexa och mångfacetterade än annars. EBA bidrar kontinuerligt till att finansiera metodstudier.

RAPPORTER:

A. BenYishay, B. Parks, C. Baehr, D. Aboagye, P. Prum, R. Trichler (2019), *Building on a Foundation Stone: The Long-term Impacts of a Local Infrastructure and Governance Program in Cambodia*, [EBA 2019:04](#)

H. Andersen, K-A. Larsson, J. Öjendal (2019), *Supporting State-Building for Democratisation? A Study of 20 Years of Swedish Democracy Aid to Cambodia*, [EBA 2019:03](#)

C. Lindahl, J. Lindahl, M. Söderbäck, T. Ivankovic (2018), *Nation Building in a Fractured Country: An Evaluation of Swedish Cooperation in Economic Development with Bosnia and Herzegovina 1995-2018*, [EBA 2018:10](#)

M. Fellesson (2017), *Research Capacity in the New Global Development Agenda*, [EBA 2017:08](#)

D. Nilsson, S. Sörin (2017), *Research Aid Revisited – a Historically Grounded Analysis of Future Prospects and Policy Options*, [EBA 2017:07](#)

D. Carpenter, J. Thaarup, M. McGillivray, O. Morrissey (2016), *Swedish Development Cooperation with Tanzania – has it helped the poor?*, [EBA 2016:10](#)

J. Leer, J. Samoff, M. Reddy (2016), *Capturing Complexity and Context: Evaluating Aid to Education*, [EBA 2016:03](#)

A. Damon, P. Glewwe, B. Sun, S. Wisniewski (2016), *Education in Developing Countries what Policies and Programmes affect Learning and Time in School?*, [EBA 2016:02](#)

ANTIDISKRIMINERINGSARBETE OCH JÄMSTÄLLDHET

Jämställdhet är ett prioriterat mål inom svenskt utvecklingssamarbete. EBA:s rapporter pekar på positiva resultat, men också på hur Sida och andra biståndsaktörer skulle kunna förbättra sitt arbete.

DISKRIMINERING är en kränkning av de mänskliga rättigheterna, och även nära förknippat med fattigdom. Att motverka diskriminering är en förutsättning för en hållbar utveckling. EBA har i två rapporter sammanställt kunskap om antidiskrimineringsinsatser och vad de har för effekter på fattigdom (*EBA 2017:02*, *EBA 2019:05*).

Den första rapporten (*EBA 2017:02*), visade att det finns stora kunskapsluckor om storskaliga antidiskrimineringsåtgärders effekter för utsatta grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning. Studien visade att statliga insatser tycks kunna minska diskriminering och ha en effekt på både monetär och multidimensionell fattigdom, främst genom olika arbetsmarknads- och utbildningssatsningar, samt genom extra resurser till utsatta grupper.

Som en uppföljning publicerade EBA under 2019 en sammanställning av litteratur om insatser mot diskriminering genomförda av enskilda organisationer (*EBA 2019:05*). Studien fokuserar på kunskap om insatser från civilsamhället för att stärka

”Särskilt effektivt blir arbetet då ledare med inflytande över normer involveras”

diskriminerade gruppers möjlighet att hävda sina rättigheter och öka regeringars ansvarstagande. Den vanligaste typen av initiativ handlar om

att påverka attityder, normer och beteenden hos allmänheten och utförare av samhällstjänster.

Enligt rapporten, som studerar diskriminering baserat på kön, sexuell läggning och identitet, hiv-status och funktionsnedsättning, nås bäst effekt genom att kombinera flera olika åtgärder och insatser. Särskilt effektivt för att bryta ner stereotyper blir arbetet då ledare med inflytande över normer involveras, liksom då olika sociala grupper sammanförs.

KÖNSDISKRIMINERING ÄR EN av de vanligaste formerna av diskriminering, och jämställdhet är ett prioriterat område för svenskt utvecklingssamarbete. Ett exempel där Sverige har bidragit till ökad jämställdhet är utvecklingssamarbetet med Kambodja. EBA har låtit utvärdera Sveriges bistånd till Kambodja under 20 år (*EBA 2019:03*), i vilket insatser för jämställdhet ingått. Studien visar bland annat att svenskt bistånd har bidragit till att flickor numera går ut grundskolan i lika hög grad som pojkar i Kambodja.

En annan av EBA:s rapporter (*EBA 2019:07*) synliggör hur viktigt det är att analysera vad en utvecklingsinsats får för konsekvenser för maktrelationen mellan kvinnor och män. Denna kunskapsöversikt har gått igenom utvärderingar av sociala trygghetsprogram, såsom kontantbidrag, matransoner och arbetsmarknadsprogram. Översikten visar att vissa program för social trygghet har haft en positiv inverkan på jämställdhet genom att stärka kvinnor ekonomiskt. Samtidigt resonerar författarna kring huruvida program som är riktade till kvinnor som omsorgsgivare riskerar att bidra till ökad (oavlönad) arbetsbörda för dem.

RAPPORTER:

M. Dooley, A. Fried, R. Levto, K. Doyle, J. Klugman, G. Barker (2019), *Applying a Masculinities Lens to the Gendered Impacts of Social Safety Nets*, **EBA 2019:07**

R. Marcus, D. Mathur, A. Shepherd (2019), *Impact of Civil Society Anti-Discrimination Initiatives: A Rapid Review*, **EBA 2019:05**

H. Andersen, K-A. Larsson, J. Öjendal (2019), *Supporting State Building for Democratisation? A Study of 20 years of Swedish Democracy Aid to Cambodia*, **EBA 2019:03**

E. Bjarnegård, F. Uggla (2018), *Putting Priority into Practice: Sida's Implementation of its Plan for Gender Integration*, **EBA 2018:07**

R. Marcus, A. Mdee, E. Page (2017), *Do Anti-Discrimination Measures Reduce Poverty among Marginalised Social Groups*, **EBA 2017:02**

Bild från Uganda, där människor som flytt från Sudan får hjälp av EU Civil Protection and Humanitarian Aid. Foto: EU.

Inget av de program som omfattas av studien har försökt omfördela omsorgsarbetet till män. Författarna föreslår att man vid utformningen av bistandsprogram ska inkludera en grundlig genusanalys för att se hur ett program kan komma att påverka beslutsfattande, kontroll över resurser, samt obetalt arbete i hushållet. De argumenterar för att detta kunde göra programmen mer effektiva, både vad gäller minskad fattigdom och ökad jämställdhet.

SIDA GENOMFÖRDE år 2016-2018 en plan för jämställdhetsintegrering med främsta syfte att stärka detta perspektiv i myndighetens arbete. Genom så kallad följeforskning (forskning som bedrivs under pågående process) gjorde EBA under samma tid en utvärdering av Sidas jämställdhetsintegrering (**EBA 2018:07**).

Den rapporten visar att jämställdhetsarbetet är viktigt för hur Sida uppfattas av såväl medarbetare som partnerorganisationer. Samtidigt är arbetet beroende av enskilda individers engagemang och kompetens, eftersom myndigheten ställer få formella krav på de anställda kopplade till jämställdhetsintegrering. I kombination med

Sidas decentraliserade struktur har detta resulterat i ett ojämnt genomförande avseende innehåll och ambitionsnivå.

Forskarna bakom EBA-studien rekommenderar bland annat att kraven på Sidas medarbetare tydliggörs, de föreslår mer kompetensutveckling i form av utbildning i jämställdhetsfrågor och jämställdhetsanalys, samt att stödfunktioner stärks.

SLUTSATSER

- Insatser mot diskriminering kan bidra till både reducerad fattigdom och minskad diskriminering.
- En grundlig jämställdhetsanalys vid utformningen av program för fattigdomsbekämpning kan minska risken att förstärka könsroller eller öka kvinnors obetalda arbete.
- Jämställdhet är högt prioriterat på Sida. Det behövs en tydlighet i vilka krav som ställs på de anställda i arbetet med jämställdhet, för att nå ännu bättre resultat.

FRAMÅTBlick

EBA:s roll är inte att försvara biståndet,
men ibland kanske att förklara detta komplexa område.

I NTERNATIONELLT beskrivs Sverige ofta som ett ambitiöst och inflytelserikt givarland – en humanitär stormakt. Den biståndspolitiska självbilden ligger i linje med en sådan beskrivning. Ett uttryck för de svenska ambitionerna inom det internationella biståndet är det så kallade enprocentsmålet, det vill säga att en procent av Sveriges bruttonationalinkomst avsätts årligen för bistånd. Tillsammans med Norge och Luxemburg ingår Sverige i en trio som växlar positionen som världens största relativa givare mellan sig. Därutöver lägger Storbritannien och Danmark regelmässigt över 0,7 % av nationalinkomsten på bistånd.

UNDER 2019 höjdes politiska röster för att frånga enprocentsmålet. Detta har gjorts tidigare, då med hänvisning till budgetskäl. Sedan enprocentsmålet uppnåddes första gången, 1975, följdes det i 18 år, därefter hade Sverige under 13 år (1993-2005) ett bistånd som var mindre än en procent av BNI, dock aldrig under 0,7 %. Sedan 2006 har Sverige följt enprocentsmålet.

Ett principiellt avståndstagande från enprocentsmålet är en större förändring. Att deklarerar för omvärlden att det inte längre gäller har potentiellt stora konsekvenser, utöver minskad verksamhet. Även om EBA kan se flera möjliga vägar att fastställa biståndets omfattning bör en sådan reform föregås av en rigorös utvärdering av möjliga effekter, utifrån frågeställningar om vad som bör prioriteras, vilka effekter detta får i samarbetsländer och hur det påverkar Sveriges utrikespolitiska status, roll och röst.

Ofta framhålls att den svenska allmänhetens stöd för bistånd är exceptionellt starkt i en internationell jämförelse. EU genomför regelbundet opinionsundersökningar om medborgarnas

uppfattning om bistånd. Man frågar exempelvis hur viktigt det är att hjälpa människor i fattigare länder och huruvida biståndet från EU eller de enskilda medlemsländerna borde öka. Intressant nog ligger Sverige i den senaste undersökningen (juni 2019) inte högst upp i någon av frågorna utan intar ofta en mittposition bland de 28 medlemsländerna.

Den allmänna opinionen påverkas av medias rapportering och den politiska debatten. I de undersökningar som görs av Sida visar sig den svenska allmänhetens engagemang för biståndet vara stort, men kunskaperna mer begränsade. Bilden av biståndet riskerar då att formas av skandaler och enskilda händelser som uppmärksammas i media.

Samtidigt anger en majoritet av svenskarna att de vill lära sig mer om biståndet. Fler studier om dess resultat och effekter behöver därför både genomföras och nå en bredare allmänhet. Det pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne som 2019 tilldelades Abhijit Banerjee, Esther Duflo och Michael Kremer, är av stor betydelse. Deras typ av experimentella studier kan dock inte svara på alla viktiga frågor om biståndet. Fler aktörer skulle till exempel behöva ägna ökade resurser åt att utvärdera långsiktiga effekter.

EBA:s UPPDRAG är att kontinuerligt utvärdera och analysera Sveriges internationella bistånd, och ta fram kunskap som grund för utveckling och förbättring av densamma.

Vår roll är inte att försvara, men ibland kanske förklara, biståndet. Både tillskyndare och kritiker skulle kunna göra mer för att få en biståndsdebatt som utgår från en gemensam kunskapsbas. EBA kommer att fortsätta bidra till en sådan.

”Ett principiellt
avståndstagande från
enprocentsmålet är
en större förändring.”

Det finns flera sätt att fastställa biståndets omfattning, men en reform av enprocentsmålet bör föregås av en utvärdering av möjliga effekter. Foto: Unsplash

RAPPORTER OCH SEMINARIER UNDER 2019

PÅGÅENDE STUDIER PER 31/12 2019

ARBETSTITEL OCH BESKRIVNING	REFERENSGRUPP*	FÖRFATTARE
Blended Finance – What does the Use of ODA to ‘Catalyse’ Private Finance Mean for Overall ODA Allocations? <i>En växande trend i internationellt utvecklingssamarbete är att använda bistånd för att “katalysera” privat finansiering. Denna studie undersöker vad som kan hända med biståndets fördelning till sektorer, länder och grupper, givet att givarländer planerar att öka denna typ av stöd.</i>	Paddy Carter Irene Basile Njuguna Ndungu Meja Vitalice Erik Korsgren Ordförande: Torgny Holmgren	Polly Meeks Samantha Attridge Matthew Gouett Annalisa Prizzon Jesse Griffiths
Evaluation of the Swedish Climate Change Initiative 2009-2012 <i>En utvärdering av det svenska Klimatinitiativet. Genom användande av flera metoder studeras bilaterala och multilaterala program och projekt på makro-, meso- och mikronivå.</i>	Kim Forss Joakim Molander Ulrika Åkesson Stefan Isaksson Lisa Schipper Nicolina Lamhauge Elisabeth Folkunger Ordförande: Johan Schaar	John Colvin m.fl. (Emerald network)
Kartläggning: Vad säger utvärderingar om svenska biståndsinsatsers måluppfyllelse? <i>Studien syftar till att undersöka vad nyligen genomförda Sida-utvärderingar säger om måluppfyllelsen i svenska biståndsinsatser och svenskt bistånd. Detta utifrån den definition av måluppfyllelse som Sida anger i sin utvärderingsmanual med hänvisning till OECD/DAC:s kriterier för utvärdering av bistånd.</i>	Sven Olander Johanna Lindström Lennart Peck Ordförande: Kim Forss	Markus Burman
Utvärdering av Sidas förvaltningsanslag: kartläggning, analys och vägen framåt <i>Studien är en utvärdering av balansen och gränsdragningen mellan Sidas sak- och förvaltningsanslag.</i>	Lennart Båge Tawar Dabaghi Vilhelm Persson Richard Murray Curt Johansson Johan Lantto Ordförande: Magnus Lindell	Daniel Tarschys
Effektutvärdering av statliga myndigheters biståndsinsatser på västra Balkan <i>Studien är en effektutvärdering av svenska statliga myndigheters biståndsinsatser på västra Balkan.</i>	Monika Bauhr Finn Hedvall Jonas Lövkrona Mo Hamza Jessica Giandomenico Ordförande: Eva Lithman	Richard Allan Númi Östlund Giorgio Ferrari mfl.
Trust and Trust Based Management in Aid. A Study on Embedded Challenges and Core Insights from Literature and Practice <i>En studie om utmaningar och insikter vid tillitsbaserad styrning med fokus på aktörer som är både givare och mottagare av biståndsmedel, s k intermediärer.</i>	Louise Bringselius Elliot Stern Dan Honig Karin Metell Cueva Ordförande: Kim Forss	Janet Vähämäki Susanna Alexius

* EBA:s referensgrupper har en strikt rådgivande roll. Deltagare i referensgrupper har inte något ansvar för rapporternas innehåll, och de instämmer inte nödvändigtvis i rapporternas slutsatser och rekommendationer.

ARBETSTITEL OCH BESKRIVNING	REFERENSGRUPP*	FÖRFATTARE
Tillförlitliga analyser av utvecklingseffekter med teoribaserad utvärdering <i>En metodstudie med fokus på teoribaserade utvärderingsansatser för att bedöma utvecklings-effekter.</i>	Gustav Peterson Rick Davies Derek Beach Nancy Cartwright Susanne Mattsson <i>Ordförande: Janet Vähämäki</i>	Barbara Befani
Landutvärdering av svenskt bistånd till Etiopien <i>Studien syftar bl a till fördjupad förståelse av relevansen och de långsiktiga effekterna i svenskt utvecklingssamarbete med Etiopien.</i>	Fantu Cheru Annika Jayawardena Anders Ekbohm Tekeste Negash Arne Bigsten Anette Wilhelmsen Stina Karlton <i>Ordförande: Kim Forss</i>	Bereket Kebede Gunnar Köhlin Hailu Elias Leif Danielsson
Sextortion: A Violation of Human Rights and an Obstacle to Sustainable Development <i>Studien är en undersökning av sextortion – missbruk av makt och position i utbyte mot sex – inom biståndet som ett brott mot de mänskliga rättigheterna och som sådant ett hinder för en hållbar utveckling.</i>	Maria Stern Johanna Förberg Jenny Grönwall Anders Kompass <i>Ordförande: Sara Johansson de Silva</i>	Åsa Eldén Elin Bjarnegård Dolores Calvo Silje Lundgren Sofia Jonsson
Filling the Global Gender Data Gap: Assessing Values and Norms Related to Sexual and Reproductive Health and Rights to Guide Sweden's International Support <i>En studie om värderingar och normer kopplade till genus och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, i syfte att vägleda Sveriges internationella utvecklingssamarbete.</i>	Åsa Andersson Ben Cislighi Amy Alexander Jonathan Gunthorp <i>Ordförande: Julia Schalk</i>	Anna-Mia Ekström Bi Puranen Anna Kågesten Karin Båge Jesper Sundewall Helena Litorp Olalekan Uthman
Effects of Swedish and International Democracy Support <i>En kvantitativ studie av effekter av svenskt och internationellt demokratibistånd.</i>	Helena Bjuremalm Jörg Faust Carl-Henrik Knutsen Maria Perrotta Berlin Sten Widmalm <i>Ordförande: Staffan I. Lindberg</i>	Miguel Niño-Zarazúa Rachel M. Gisselquist Kunal Sen Maria Lo Bue

*EBA:s referensgrupper har en strikt rådgivande roll. Deltagare i referensgrupper har inte något ansvar för rapporternas innehåll, och de instämmer inte nödvändigtvis i rapporternas slutsatser och rekommendationer.

EBA-RAPPORTER 2019

EBA fattar självständigt beslut om vilka studier som ska göras. Författarna till EBA:s rapporter ansvarar för analys, slutsatser och rekommendationer. Slutlig kvalitetssäkring står expertgruppen för.

- 2019:09 Democracy in African Governance: Seeing and Doing it Differently**
Göran Hydén i samarbete med Marina Buch Kristensen
- 2019:08 Fishing Aid: Mapping and Synthesising Evidence in Support of SDG 14 Fisheries Targets**
Gonçalo Carneiro, Raphaëlle Bisiaux, Mary Frances Davidson, Tumi Tómasson, med Jonas Bjärnstedt
- 2019:07 Applying a Masculinities Lens to the Gendered Impacts of Social Safety Nets**
Meagan Dooley, Abby Fried, Ruti Levtoy, Kate Doyle, Jeni Klugman, Gary Barker
- 2019:06 Joint Nordic Organisational Assessment of the Nordic Development Fund (NDF)**
Stephen Spratt, Ellis Lawlor, Kris Prasada Rao, Mira Berger
- 2019:05 Impact of Civil Society Anti-Discrimination Initiatives: A Rapid Review**
Rachel Marcus, Dhruva Mathur, Andrew Shepherd
- 2019:August Migration and Development: the Role for Development Aid**
Robert E.B. Lucas (gemensam med Delegationen för Migrationsstudier, Delmi, publicerad som Delmi Research overview 2019:5)
- 2019:04 Building on a Foundation Stone: the Long-Term Impacts of a Local Infrastructure and Governance Program in Cambodia**
Ariel BenYishay, Brad Parks, Rachel Trichler, Christian Baehr, Daniel Aboagye, Punwath Prum
- 2019:03 Supporting State Building for Democratisation? A Study of 20 years of Swedish Democracy Aid to Cambodia**
Henny Andersen, Karl-Anders Larsson, Joakim Öjendal
- 2019:02 Fit for Fragility? An Exploration of Risk Stakeholders and Systems Inside Sida**
Nilima Gulrajani, Linnea Mills
- 2019:01 Skandaler, opinioner och anseende: Biståndet i ett medialiserat samhälle**
Maria Grafström, Karolina Windell

UNDERLAGSRAPPORTER 2019

EBA:s underlagsrapporter består av kortare kunskapssammanställningar, översikter och analyser. Här publiceras även delrapporter från större projekt och examinerade masteruppsatser där EBA har varit bihandledare. Underlagsrapporter är inte kvalitetssäkrade av expertgruppen.

Blockchain As a Tool in Humanitarian Action – a Brief Overview of Potential Use, maj 2019
Anna Bäckman

DEVELOPMENT DISSERTATION BRIEFS (DDB) 2019

I EBA:s DDB-serie ges nyligen disputerade forskare möjlighet att kort presentera sina avhandlingar med fokus på relevansen för svenskt utvecklingssamarbete. Syftet är att ge regering, myndigheter och övriga intressenter kunskap om såväl ny forskning som nya forskare.

- 2019:03 **A Climate for Change? Political Communication and the Prospects for Large-Scale Collective Action on Climate Change**
Stefan Linde
- 2019:02 **Samverkan inom skogsförvaltning i låginkomstländer – utmaningar, lärdomar från Indien och vägar framåt**
Marcus Wangel
- 2019:01 **International Acceptance of Climate Security Norms**
Elin Jacobsson

PODCASTSAMTAL 2019

- Avsnitt 7** – Jämställdhetsintegrering inom bistånd
- Avsnitt 8** – Demokratibistånd – hur funkar det?
- Avsnitt 9** – Budgetstöd – biståndsformen som fungerade och försvann?
- Avsnitt 10** – Vad händer när de humanitära behoven ökar – men finansieringen minskar?
- Avsnitt 11** – Biståndshistoria I – från noll till enprocentsmål
- Avsnitt 12** – Framtidens bistånd
- Avsnitt 13** – Biståndshistoria II – konflikter och revirstrider
- Avsnitt 14** – Almedalsspecial – Vad vill partierna med biståndet?
- Avsnitt 15** – Almedalsspecial: Wohlgemüth om vart biståndet är på väg
- Avsnitt 16** – Kan bistånd påverka migration?
- Avsnitt 17** – Risker och korruption – hur hantera det?
- Avsnitt 18** – Bistånd mot diskriminering
- Avsnitt 19** – Nobelpriset – vi diskuterar fältexperiment
- Avsnitt 20** – Bosnien – lyckat bistånd eller gamla hjulspår?

Överst från vänster: Sara Johansson de Silva, Lena Johansson de Chateau, Anders Trojenborg.
Nere från vänster: Eva Lithman, Torgny Holmgren, Magnus Lindell.

Överst från vänster: Julia Schalk, Lisa Hjelm, Markus Burman.
Nere från vänster: Helena Lindholm, Jan Pettersson, Janet Vähämäki. Foto s.28-29: Kristian Pohl.

SEMINARIER UNDER 2019

EBA:s seminarier är en naturlig mötesplats för debatt om viktiga biståndsfrågor. Där sätts EBA:s rapporter in i ett bredare sammanhang och diskuteras ur såväl policy- som praktikerperspektiv.

14 jan	Carpe Per Diem – Bruk och missbruk av per diem och reseersättningar i internationellt bistånd (och vad givare kan göra åt saken)
(Underlagsrapport in Pursuit of Per Diem – Donors Practices of Per Diem Payment)
7 feb	The State of the Underfunded Humanitarian System
(EBA 2018:09)
7 mar	Jämställdhetsperspektivet i svenskt bistånd
(EBA 2018:07)
26 april	Swedish Aid to Bosnia and Herzegovina – the Case of Inclusive Economic Development
(EBA 2018:10)
24 maj	Skandaler, opinion och anseende: Medialiseringen av biståndet
(EBA 2019:01)
28 maj	Grön styrning – hur går vi från ord till handling?
(DDB 2019:01, 2019:02, 2019:03)
13 juni	Risk Management in Development Cooperation – the Challenge to Simultaneously Act Responsibly and Responsively!
(EBA 2019:02)
18 juni	Tjugo år av bistånd till Kambodja – vilka är resultaten?
(EBA 2019:03)
19 aug	Migration and Development: the Role for Development Aid
(Delmi/EBA 2019:5)
5 sept	Left Behind – Anti-discrimination in the Fight Against Poverty
(EBA 2019:05)
7 okt	Towards a More Effective Climate Financing: the Nordic Development Fund Evaluated
(EBA 2019:06)
17 okt	Enhanced Gender Equality through Social Protection Programmes – What do We Know?
(EBA 2019:07)
6 nov	Fish Stocks and Aid Flows: Poverty Reduction in Times of Resource Depletion
(EBA 2019:08)

VI ÄR EXPERTGRUPPEN

HELENA LINDHOLM
Ordförande

Professor i freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet med inriktning på bl a Palestinafrågan.

JOHAN SCHAAR
Vice ordförande

Ordf ALNAP och Associate Senior Fellow SIPRI. Fd chef för sv biståndet till Palestina och avdelningschef på Sida.

KIM FORSS
Ledamot

Konsult inom utvärdering. Bred internationell erfarenhet av att utvärdera bistånd.

TORGNY HOLMGREN
Ledamot

Vd för SIWI. Tidigare bl a ambassadör, enhetschef på UD och vice ordförande för OECD/DAC.

SARA JOHANSSON DE SILVA
Ledamot

Konsult inom utvärdering och analys för bl a Världsbanken, UNDP och UNIDO.

STAFFAN I. LINDBERG
Ledamot

Forskningsledare Varieties of Democracy, föreståndare V-Dem institutet, professor i statsvetenskap Göteborgs univ.

MAGNUS LINDELL
Ledamot

Tidigare chef för internationella verksamheten på Riksrevisionen och fd operativ chef på Sida.

JOAKIM MOLANDER
Ledamot

Chef för resultatstyrning vid International IDEA. Tidigare på Sida, bla som utvärderingschef.

JULIA SCHALK
Ledamot

Biträdande enhetschef på RFSU:s internationella enhet. I styrelsen för europeiska nätverket EuroNGO.

JANET VÄHÄMÄKI
Ledamot

Enhetschef för utveckling på Stockholm Environment Institute. Tidigare Sida och UD.

I Expertgruppen för biståndsanalys ingår även en förordnad expert från UD.

Expertgruppens beslut verkställs av ett kansli med åtta helårsanställda: Anna Bäckman, Jan Pettersson (kanslichef), Lena Johansson de Chateau, Lisa Hjelm, Markus Burman, Mats Hårsmar, Nina Solomin och en vakans.

LYSSNA PÅ
EBA-PODDEN
– EN PODCAST
OM BISTÅND!

Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) är en statlig kommitté som oberoende utvärderar och analyserar Sveriges internationella bistånd.

Uppdraget är att bidra med kunskap till styrningen av det svenska utvecklingssamarbetet.

Biståndsanalys baserar sig på de studier som EBA givit ut under året. Denna skrift är vår årsrapport, och finns tillgänglig i digital och tryckt form, samt som ljudbok.

www.eba.se

Mail: *ud.eba@gov.se*

Twitter: *EBACommittee*

**EXPERTGRUPPEN
FÖR BISTÅNDSANALYS**